

Λευκωσία: Τα οστά ξεθάφτηκαν από το στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας, μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα, θάφτηκαν, τελούνταν τρισάγια, ξεθάφτηκαν, επεστράφησαν στην Κύπρο και μόλις προ ημερών ταυτοποιήθηκαν για να διαπιστωθεί ότι ανήκαν σε επιβαίνοντα στο αεροπλάνο Νοράτλας, το οποίο κατέρριψε τον Ιούλη του 1974 μονάδα του Πυροβολικού της Εθνικής Φρουράς όταν εξελήφθη ως τουρκικό.

Το λείψανο είχε ξεθαφτεί μαζί με άλλα από τη Λακατάμια και εστάλη στην Ελλάδα και όπως αποδεικνύεται εκ των υστέρων δόθηκαν στα τυφλά σε οικογένειες οι οποίες θεωρούσαν για πολλά χρόνια ότι τα οστά ανήκουν στα παιδιά τους. Το τραγικό λάθος διαπιστώθηκε όταν άρχισαν να διενεργούνται ταυτοποιήσεις λειψάνων, οπόταν απεδείχθη ότι ταυτοποιήθηκαν λείψανα τα οποία ήταν θαμμένα στην Ελλάδα. Αξίζει να σημειωθεί πως, 6-7 συγγενείς Ελλήνων στρατιωτών και αξιωματικών αρνήθηκαν, τότε, να παραλάβουν τα λείψανα (τα οποία επιχειρήθηκε να τους δοθούν) επιστρατεύοντας την απλή λογική. Συγκεκριμένα, κάποιοι συγγενείς οι οποίοι είχαν περισυλλέξει στοιχεία ότι τα παιδιά τους θεάθηκαν για τελευταία φορά π.χ. στην Κερύνεια, υπέδειξαν πως αντικειμενικά, στο καμίνι του πολέμου, είναι αδύνατο να βρέθηκαν στο στρατιωτικό κοιμητήριο της Λακατάμιας, ειδικά μετά την προέλαση των Τούρκων, που το πρωταρχικό ήταν να διασωθούν οι οπισθοχωρούντες.

Σημειώνεται επίσης, πως μόλις πρόσφατα επέστρεψαν στην Κύπρο άλλα δύο λείψανα από αυτά που δόθηκαν σε οικογένειες αγνοουμένων αλλά δεν ανήκαν στα παιδιά τους.

Τα πρώτα ερωτηματικά για παράδοση λάθος λειψάνων ηγέρθησαν περί το έτος 2000, όταν η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας απεφάσισε να προχωρήσει σε εκσκαφές. Τότε διαπιστώθηκε ότι λείψανα που στάλθηκαν στην Ελλάδα και πιστεύοταν ότι ανήκαν σε συγκεκριμένα άτομα, τελικά ταυτοποιήθηκαν από οστά που βρέθηκαν στην Κύπρο. Στην Ελλάδα είχαν σταλεί λείψανα σε 30 οικογένειες. Οι 21 οικογένειες ανταποκρίθηκαν στο αίτημα της κυπριακής και της ελληνικής Κυβέρνησης και επέστρεψαν τα λείψανα για σκοπούς ταυτοποίησης, ενώ οι υπόλοιπες οικογένειες αρνήθηκαν να το πράξουν τότε, κάτι το οποίο γίνεται τώρα σταδιακά. Το Ινστιτούτο Γενετικής παραδέχτηκε ότι έκανε λάθος ταυτοποιήσεις σε πέντε περιπτώσεις, αν και εκτιμάται ότι ο αριθμός είναι μεγαλύτερος.

Ένα από τα λάθη που διαπράχθηκαν αφορά και πεσόντα κατά το πραξικόπημα αντιστασιακό αστυνομικό. Στην οικογένεια του παραδόθηκε κρανίο το οποίο και έθαψε αλλά εκ των υστέρων βρέθηκε ολόκληρο το λείψανο του στο κοιμητήριο Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης και όχι στο στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας, από όπου είχαν ξεθάψει το υποτιθέμενο κρανίο του.

Αναζητούνται άλλοι δύο

Από τους 16 που ξεθάφτηκαν από το στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας (σε σύνολο 32 που επέβαιναν στο Νοράτλας) οι 13 ταυτοποιήθηκαν παλιότερα. Ύστερα από την ταυτοποίηση του ενός του οποίου τα οστά μεταφέρθηκαν πρόσφατα από την Ελλάδα, ο αριθμός των ταυτοποιηθέντων έφτασε τους 14, οπόταν εξακολουθούν να αναζητούνται άλλοι δύο. Όπως είναι γνωστό, στον Τύμβο Μακεδονίτισσας εντοπίστηκαν, ύστερα από εκταφές που διενεργήθηκαν στην περιοχή όπου κατερρίφθη το Νοράτλας, άλλοι 15 επιβαίνοντες. Υπενθυμίζεται ότι ο ένας από τους καταδρομείς που επέβαιναν σε αυτό, ο Θανάσης Ζαφειρίου, έκανε βουτιά θανάτου από το αεροπλάνο προτού αυτό συντριβεί και όμως επιβίωσε, με 48 κατάγματα.

Γράφει: Βάσος Βασιλείου